

Resmi Gazete: 5 Mart 2002 - 24686

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığından:

**Türk Gıda Kodeksi
Makarna Tebliği
(Tebliğ No: 2002/ 20)**

Amaç

Madde 1- Bu Tebliğin amacı; makarnanın tekniğine uygun ve hijyenik şekilde üretim, ambalajlama, muhafaza, depolama, taşıma ve pazarlamasını sağlamak üzere bu ürünün özelliklerini belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Tebliğ *Triticum durum* buğdayından üretilmiş irmikten elde edilen sade makarnayı, tam buğday makarnasını, çeşnili makarnayı, zenginleştirilmiş makarnayı ve güçlendirilmiş makarnayı kapsar.

Bu Tebliğ içine et ve et ürünleri, süt ürünleri, sebze ve benzeri ürünler ile sarılarak yapılan yarı mamul ve mamul hazır yemekleri kapsamaz.

Hukuki dayanak

Madde 3- Bu Tebliğ, 16/11/1997 tarihli ve 23172 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği” ne göre hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Tebliğde geçen;

Makarna: *Triticum durum* buğdayından üretilen irmiğe su katılıp tekniğine uygun yoğrularak hazırlanan hamurun şekillendirilip kurutulmasıyla elde edilen bir ürün olup; sade, tam buğday, çeşnili, zenginleştirilmiş ve güçlendirilmiş olarak adlandırılır.

Sade Makarna: *Triticum durum* buğdayından üretilen irmiğe su katılıp tekniğine uygun yoğrularak hazırlanan hamurun şekillendirilip kurutulması ile elde edilen bir üründür.

Tam buğday makarnası: Tam buğday irmiğine su katılıp tekniğine uygun yoğrularak hazırlanan hamurun şekillendirilip kurutulması ile elde edilen bir üründür.

Çeşnili makarna: *Triticum durum* buğday irmiğinden tekniğine uygun olarak hazırlanan makarna hamuruna ve/veya kurutulmuş makarnaya et ve et ürünleri, yumurta ve yumurta ürünleri, süt ve süt ürünleri, sebze, baklagil ve unları, *Triticum aestivum* ve *Triticum compactum* buğday ürünleri dışında diğer tahıl ürünleri ve lifleri, baharat ile tat vericiler ve benzerlerinin ilave edilmesi ile elde edilen bir üründür.

Zenginleştirilmiş makarna: *Triticum durum* buğday irmiğinden tekniğine uygun olarak üretilen makarna hamuruna, tiamin, riboflavin, niasin, folik asit, demir karışımı ve/veya vitamin D ve/veya kalsiyum katılarak şekillendirilip, kurutulmasıyla elde edilen bir üründür.

Güçlendirilmiş makarna: Zenginleştirilmiş makarna için belirlenen vitamin ve minerallerin üst sınır değerlerine protein katılarak hazırlanan hamurun şekillendirilip kurutulmasıyla elde edilen bir üründür.

Ürün özellikleri

Madde 5- Bu tebliğ kapsamındaki ürünlerin özellikleri aşağıda verilmiştir:

- a) Makarna kendine has tat ve kokuda olmalıdır.
- b) Makarnanın rutubet miktarı en çok %13 olmalıdır.
- c) Tam buğday makarnasının protein miktarı kuru madde de en az %11 olmalıdır (NX5.7).
- d) Sade makarnada kül miktarı kuru maddede en çok %1 olmalıdır.
- e) Sade ve zenginleştirilmiş makarnanın protein miktarı kuru maddede en az %10.5 olmalıdır (N x 5.7).

f) Güçlendirilmiş makarnanın protein miktarı kuru maddede en az %15.5 olmalıdır (N x5.7).

g) Tam buğday makarnasında kül miktarı kuru madde de en çok %2 olmalıdır.

h) Sade makarnada suya geçen madde miktarı kuru madde esasına göre en çok %10 olmalıdır.

i) Sade makarnaya tuz katılmamalıdır.

i) Makarnalar biçimlerine göre uzun, kesme, şehriye vb. şekillerde üretilebilir.

j) Zenginleştirilmiş makarnaya aşağıda belirtilen miktarda karışım ve/veya vitamin ve/veya mineral katılabilir;

1- Tiamin (Vitamin B1)	0.88 – 1.10 mg/100g
Riboflavin (Vitamin B2)	0.37 – 0.49 mg/100g
Niasin (Niacinamide)	5.95 – 7.50 mg/100g
Folik acid	0.20 – 0.26 mg/100g
Demir (Fe)	2.90 – 3.60 mg/100g karışımı,
2- Vitamin D	0.75 – 2.25 µg/100g,
3- Kalsiyum	120 – 360 mg/100g.

Katkı maddeleri

Madde 6- Bu Tebliğ kapsamında yer alan makarna üretiminde kullanılan katkı maddeleri Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nin Gıda Katkı Maddeleri Bölümü'nde yer alan hükümlere uygun olmalıdır.

Bulaşanlar

Madde 8- Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nin Bulaşanlar Bölümü'ne uygun olmalıdır.

Pestisit kalıntıları

Madde 9- Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde pestisit kalıntıları Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nin Pestisit Kalıntıları Bölümü'nde verilen değerlere uygun olmalıdır.

Hijyen

Madde 10- Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nin Gıda Hijyeni Bölümü'nde yer alan genel kurallara uygun olarak üretilmelidir.

Ambalajlama ve etiketleme-işaretleme

Madde 11- Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde kullanılacak tüm ambalaj malzemeleri ve etiketleme-işaretleme ile ilgili bilgiler Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nin Ambalajlama ve Etiketleme-İşaretleme Bölümü'ne uygun olmalıdır. Buna ek olarak;

a) Makarna biçimleri etiket üzerinde belirtilmelidir.

b) Makarna isimleri tanımlarda belirtilen şekliyle ambalaj etiketinde yer almalıdır.

c) Zenginleştirilmiş makarnada vitamin ve mineral ibaresi, güçlendirilmiş makarnada protein, vitamin ve mineral ibaresi, çeşnili makarnada çeşni maddesinin ismi ürün isminin yanında yer almalıdır.

Taşıma ve depolama

Madde 12- Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin taşınması ve depolanmasında Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nin Gıdaların Taşınması ve Depolanması Bölümü'ndeki kurallara uyulmalıdır.

Numune alma ve analiz metodları

Madde 13- Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerden, üretim hattından ve muhafaza deposundan numune alınmasında Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nin Numune Alma ve Analiz Metodları Bölümü'ndeki kurallara uyulmalıdır. Numune uluslararası kabul görmüş metotlara göre analiz edilmelidir.

Tescil ve denetim

Madde 14- Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünleri üreten ve satan işyerleri; tescil ve izin, ithalat işlemleri, kontrol ve denetim sırasında bu Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır. Bu hükümlere uymayan işyerleri hakkında

24/6/1995 tarihli ve 560 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yasal işlem yapılır.

Denetim

Madde 15- Bu Tebliğe ait hükümler; 24/6/1995 tarihli ve 560 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnameye göre Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığınca denetlenir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 16- Bu Tebliğe; 4.10.1976 tarihli ve 15742 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TS 1620 Makarna Standardı mecburi uygulamadan kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Halen faaliyet gösteren ve bu Tebliğ kapsamında yer alan sade makarna üreten ve satan işyerleri 1 yıl, sade makarna dışındaki ürünleri üreten ve satan işyerleri için ise 2 yıl içerisinde bu Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır. Bu süre içerisinde gerekli düzenlemeleri yapmayan işyerleri ve satış yerlerinin faaliyetine izin verilmez. Bu işyerleri hakkında 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yasal işlem yapılır.

Yürürlük

Madde 17- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 18- Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı ile Sağlık Bakanı yürütür.